

ساده

۱- باتوجه به کتاب درسی، جدول بودجه چیست؟

پاسخ: به جدولی که در آن، درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه می گوئیم.

۲- شغل ها به چند دسته تقسیم می شوند؟ مثال بزنید.

پاسخ: تولیدی: نانوايي خدماتی: بانک

۳- به جدولی که در آن میزان پول توجیبی، پولی که خرج می شود و پولی که ذخیره می شود نوشته می شود، چه گفته می شود؟

پاسخ: پول توجیبی، همان درآمد، پولی که خرج می شود همان هزینه و پولی که ذخیره می شود همان پس انداز است و به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه گفته می شود.

۴- «پولی که از راه کار کردن به دست می آید» و «پولی که برای خرید کردن وسایل موردنیاز خرج می شود»، به ترتیب از راست به چپ چه نامیده می شود؟

پاسخ:

پولی که از راه کار کردن به دست می آید: درآمد

پولی که برای خرید وسایل موردنیاز خرج می شود: هزینه

۵- با توجه به متن کتاب درسی، اگر کلمات زیر را در جاهای خالی قرار دهیم، کدام کلمه اضافی است؟

پس انداز خرید هزینه درآمد

به جدولی که **پس انداز** و **هزینه** و **درآمد** را نشان می دهد، جدول بودجه گفته می شود.

۶- در جدول بودجه، درآمد یعنی.....؟

پاسخ: درآمد ؛ یعنی پولی که از راه کار کردن به دست می آید.

متوسط

۷- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.

الف، پولی که از راه کار کردن به دست می آید، **درآمد** نام دارد.

ب) به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز را می نویسیم، **جدول بودجه** می گویند.

ج) پولی که برای خرید دفتر و کتاب خرج می کنید، **هزینه** نام دارد.

۸- چرا همه ی پولی را که به دست می آوریم، نباید خرج کنیم؟

پاسخ: زیرا ممکن است به پول نیاز پیدا کنیم، پس باید برای این مواقع پولی را پس انداز کرده باشیم.

۹- در متن زیر «احسان و پدرش» از چند مکان عمومی استفاده کرده اند؟

«روز گذشته احسان به همراه پدرش برای انجام چند کار ضروری و خرید خانه به بیرون رفتند. آن ها ابتدا به بانک مراجعه کردند و پدر احسان کارهای بانکی خود را انجام داد، سپس به یک فروشگاه دولتی رفتند و وسایلی را که مادر سفارش داده بود، خریدند. آن ها برای این که راحت تر و سریع تر برسند، با اتوبوس شرکت واحد به خانه برگشتند.»

پاسخ:

در متن صورت سؤال «بانک - فروشگاه دولتی - اتوبوس شرکت واحد» اماکن عمومی هستند. در این مکان ها امکاناتی در اختیار عموم مردم قرار می گیرد.

۱۰- در جدول بودجه، دستمزد با چه عنوانی مشخص می شود؟

پاسخ: دستمزد، جزء درآمد شخص محسوب می شود.

۱۱- سهراب و مادرش، سال گذشته روی هم ۱۰ میلیون تومان به عنوان پس انداز به بانک سپردند، امسال به دلیل هزینه ی بیماری پدر سهراب، مادر سهراب ۳ میلیون تومان و خود سهراب ۴ میلیون تومان از بانک برداشت کردند. چقدر از پس انداز سال گذشته ی آن ها باقی مانده است؟

پاسخ: باقی مانده ی پس انداز سال گذشته ی سهراب و مادرش، سه میلیون تومان بوده است.

$$1000000 - 300000 + 400000 = 300000$$

دشوار

۱۲- با توجه به جدول زیر، عرفان پس از چند هفته میتواند توپی را که ۵۰۰۰۰ تومان قیمت دارد، بخرد؟

هزینه	درآمد	
۱۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته‌ی اول
۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته‌ی دوم
۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	هفته‌ی سوم
۳۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته‌ی چهارم
۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	هفته‌ی پنجم

پاسخ: ابتدا ستون مربوط به پس‌انداز را ایجاد میکنیم. عرفان زمانی میتواند توپ را بخرد که پس‌انداز کل او ۵۰۰۰۰ تومان و یا بیشتر شود. با توجه به جدول زیر پس‌انداز او پس از ۵ هفته ۵۵۰۰۰ تومان میشود

پس‌انداز کل	
۱۵۰۰۰	هفته اول
$۱۵۰۰۰ + ۲۰۰۰۰ = ۳۵۰۰۰$	هفته دوم
$۳۵۰۰۰ + ۱۰۰۰۰ = ۴۵۰۰۰$	هفته سوم
$۴۵۰۰۰ - ۵۰۰۰ = ۴۰۰۰۰$	هفته چهارم
$۴۰۰۰۰ + ۱۵۰۰۰ = ۵۵۰۰۰$	هفته پنجم

پاسخنامه مطالعات اجتماعی چهارم درس سوم

۱۳- چه تعداد از موارد زیر، جزو امکانات عمومی به شمار میروند؟

«عابر بانک - وسایل بازی در پارک - تلفن های کارتی سطح شهر - پارکینگ هر خانه»

پاسخ: امکانات عمومی، امکاناتی هستند که برای استفاده همه ی مردم ایجاد شده اند. پارکینگ هر خانه متعلق به افراد همان خانه است و همه ی مردم حق استفاده از آن را ندارند، ولی سایر موارد جزو امکانات عمومی محسوب میشوند

۱۴- کدام یک از جمله های زیر به «پس انداز» اشاره دارد؟

۱) علی بیش تر پول هایی را که مادرش در طول هفته برای تغذیه به او داده بود، در یک قَلک انداخت.

۲) کمیل همه ی پولی را که پدرش برای رفتن به اردو به او داده بود، خرج کرد.

۳) پدر زهره همه ی حقوق ماهیانه اش را برای پرداخت هزینه ی سرویس زهره خرج کرد.

۴) حسین تمام تابستان را به همراه عمویش در یک کارگاه نجاری کار کرده و با پولی که روزانه می گرفت، هر روز از رستوران غذا می خرید.

پاسخ: گزینه ی «۱» علی با به قَلک انداختن پول هایش، آن ها را پس انداز کرده بود.

ساده

۱۵- سارا می خواهد برای کلاس شنای خود، عینک شنا بخرد، به نظر شما کدام یک از افراد زیر می تواند اطلاعات بیش تر و بهتری به او بدهد؟

۱) مربی شنا ۲) معلم ریاضی ۳) مادرش که وکیل است ۴) پدرش که دندان پزشک است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

برای خرید عینک شنا، مربی شنا می تواند، اطلاعات بیش تر و بهتری به سارا بدهد.

۱۶- جدولی که در آن، میزان پولی که به دست می آید و میزان پولی که خرج می شود و میزان پولی که ذخیره می شود، نوشته می شود، چه نام دارد؟

۱) جدول درآمد ۲) جدول هزینه

۳) جدول بودجه ۴) جدول برنامه ریزی

پاسخ: گزینه ی «۳»

به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده، می شود، جدول بودجه می گوئیم.

۱۷- باتوجه به کتاب درسی، جدول بودجه چیست؟

۱) جدولی که در آن، فقط مخارج روزانه ثبت می شود.

۲) جدولی که در آن، فقط پس انداز را می نویسیم.

۳) جدولی که درآمد، هزینه و پس انداز را در آن می نویسیم.

۴) جدولی که هزینه و درآمد در آن نوشته می شود.

پاسخ: گزینه ی «۳»

به جدولی که در آن، درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه می گوئیم.

۱۸- به جدولی که در آن میزان پول توجیبی، پولی که خرج می شود و پولی که ذخیره می شود نوشته می شود، چه گفته می شود؟

۱) جدول هزینه ۲) جدول بودجه ۳) جدول درآمد ۴) جدول پس انداز

پاسخ: گزینه ی «۲»

پول توجیبی، همان درآمد، پولی که خرج می شود همان هزینه و پولی که ذخیره می شود همان پس انداز است و به جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه گفته می شود.

۱۹- «پولی که از راه کار کردن به دست می آید» و «پولی که برای خرید کردن وسایل موردنیاز خرج می شود»، به ترتیب از راست به چپ چه نامیده می شوند؟

۱) پس انداز _ هزینه ۲) درآمد _ پس انداز ۳) بودجه- پس انداز ۴) درآمد- هزینه

پاسخ: گزینه ی «۴»

پولی که از راه کار کردن به دست می آید: درآمد

پولی که برای خرید وسایل موردنیاز خرج می شود: هزینه

پاسخنامه مطالعات اجتماعی چهارم درس سوم

۲۰- سینا به همراه چند نفر از دوستانش، در باغ پدرش مشغول چیدن سیب بودند. بعد از ظهر وقتی داشتند استراحت می کردند، پدر سینا به هر کدام از آن ها ۳۰۰۰۰ تومان دستمزد داد. این پول با توجه به کتاب درسی در کدام ستون از جدول بودجه قرار می گیرد؟

(۱) پیش پرداخت هزینه (۲) درآمد (۳) پس انداز (۴) هزینه

پاسخ: گزینه ی «۲» دستمزد همان درآمد است.

۲۱- کدام یک از شغل های زیر، یک شغل تولیدی است؟

(۱) بانکداری (۲) خشک شویی (۳) خیاطی (۴) خلبانی

پاسخ: گزینه ی «۳» شغل های بانکداری، خشک شویی و خلبانی خدماتی هستند. خیاطی یک شغل تولیدی است.

۲۲- در جدول بودجه، درآمد؛ یعنی

(۱) پولی که خرج می کنیم.

(۲) پولی که برای زمان هایی خاص نگه می داریم.

(۳) پولی که از راه کار کردن به دست می آوریم.

(۴) پولی که می توانیم با آن عاقلانه خرید کنیم.

پاسخ: گزینه ی «۳»

درآمد ؛ یعنی پولی که از راه کار کردن به دست می آید.

۲۳- کدام یک از شغل های زیر تولیدی است؟

(۱) خشک شویی (۲) بانک (۳) نانوائی (۴) پرستاری

پاسخ: گزینه ی «۳» تنها نانوائی در بین گزینه ها تولیدی می باشد.

۲۴- کدام یک از موارد زیر به پس انداز اشاره می کند؟

(۱) پولی که مادر با خیاطی کردن به دست می آورد برای خرید لوازم مورد نیاز منزل خرج می شود.

(۲) پولی که خواهرم برای خرید جهیزیه کنار می گذارد.

(۳) پولی که برادرم با شاگردی کردن در مکانیکی عمو به دست آورد، برای خریدن لباس خرج شد.

پاسخنامه مطالعات اجتماعی چهارم درس سوم

۴، پولی که پدرم برای تعمیر بخاری پرداخت کرد.

پاسخ: گزینه ی «۲» گزینه ی «۲»، نمونه ای از «پس انداز» است.

متوسط

۲۵- با توجه به جدول زیر، مقدار پس انداز مجید از هفته اول تا هفته ی سوم چقدر است؟ (هفته سوم را نیز در نظر بگیرید)

هفته ها	درآمد	هزینه
هفته ی اول	۵/۰۰۰	۲/۰۰۰
هفته ی دوم	۶/۰۰۰	۲/۰۰۰
هفته ی سوم	۴/۰۰۰	۱/۰۰۰

۱۵۰۰۰ (۱) ۵۰۰۰ (۲)

۲۵۰۰۰ (۳) ۱۰۰۰۰ (۴)

پاسخ: گزینه ی «۴»

جمع درآمدها: $۰۰۰/۵ + ۰۰۰/۶ + ۰۰۰/۴ = ۰۰۰/۱۵$

جمع هزینه ها: $۰۰۰/۲ + ۰۰۰/۲ + ۰۰۰/۱ = ۰۰۰/۵$

پس انداز = هزینه - درآمد

پس انداز $۰۰۰/۱۵ - ۰۰۰/۵ = ۰۰۰/۱۰$

۲۶- پول توجیبی جزو کدام گروه از عناوین جدول بودجه است؟

۱) هزینه ۲) دستمزد

۳) درآمد ۴) پس انداز

پاسخ: گزینه ی «۳»

۲۷- با توجه به جدول بودجه ی زیر، میزان درآمد و پس انداز در هفته ی سوم به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

هفته ها	پولی که بدست آمده	پولی که خرج شده	پولی که ذخیره شده
اول	۲۰۰,۰۰۰	۱۵۲,۰۰۰	۴۸,۰۰۰
دوم	۲۱۰,۰۰۰	۱۰۱,۰۰۰	۱۰۹,۰۰۰
سوم	۱۹۰,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
چهارم	۲۲۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰

۱۹۰۰۰۰-۵۰۰۰۰(۴)

۶۰۰۰۰-۱۴۰۰۰(۳)

۱۴۰۰۰۰-۱۹۰۰۰۰(۲)

۲۰۰۰۰۰-۴۸۰۰۰ (۱)

پاسخ: گزینه ی «۴»

درآمد یعنی پولی که از راه کار کردن به دست آمده باشد و پس انداز، یعنی، پولی که ذخیره شده باشد. بنابراین، میزان درآمد در هفته ی سوم ۱۹۰۰۰۰ و میزان پس انداز ۵۰۰۰۰ است.

۲۸- با توجه به عبارت داخل پرانتز، کدام گزینه نادرست است؟

۱) در هر محله مکان هایی برای تولید بعضی کالاها وجود دارد که هدف آن ها ساکنان محله است. (رفع نیاز)

۲) در هر محله، امکاناتی برای استفاده ی همه ی مردم ایجاد شده است که به آن ها می گویند. (امکانات عمومی)

۳) به پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز خرج می کنید، می گویند. (هزینه)

۴) به پولی که برای زمان های ضروری کنار می گذارید، می گویند. (درآمد)

پاسخ: گزینه ی «۴»

به پولی که برای زمان های ضروری کنار می گذارید، پس انداز می گویند.

۲۹- توضیح کدام عبارت با کلمه ی داخل پرانتز هماهنگ نیست؟

۱) جدولی که در آن درآمد، هزینه و پس انداز نشان داده می شود. (جدول بودجه)

پاسخنامه مطالعات اجتماعی چهارم درس سوم

۲) هدف اصلی مکان هایی که برای تولید بعضی کالاها یا دادن بعضی خدمات به مردم به وجود می آید. (رفع نیازهای مردم)

۳) پولی که برای خرید کالا های مورد نیاز خرج می شود. (درآمد)

۴) امکانات عمومی در محله‌ها متعلق به آن‌هاست. (همه‌ی مردم)

پاسخ: گزینه ی «۳»

به پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز مصرف می شود، «هزینه» می گویند.

۳۰- در متن زیر «احسان و پدرش» از چند مکان عمومی استفاده کرده اند؟

«روز گذشته احسان به همراه پدرش برای انجام چند کار ضروری و خرید خانه به بیرون رفتند. آن‌ها ابتدا به بانک مراجعه کردند و پدر احسان کارهای بانکی خود را انجام داد، سپس به یک فروشگاه دولتی رفتند و وسایلی را که مادر سفارش داده بود، خریدند. آن‌ها برای این که راحت‌تر و سریع‌تر برسند، با اتوبوس شرکت واحد به خانه برگشتند.»

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) شش (۴) سه

پاسخ: گزینہ ی «۴»

در متن صورت سؤال «بانک - فروشگاه دولتی - اتوبوس شرکت واحد» اماکن عمومی هستند. در این مکان ها امکاناتی در اختیار عموم مردم قرار می گیرد.

۳۱- کدام مورد جزو امکانات عمومی یک محله نیست؟

- ۱) باجه ی تلفن
- ۲) ایستگاه اتوبوس
- ۳) دستگاه خودپرداز
- ۴) خانه های مسکونی

پاسخ: گزینه ی «۴»

امکانات عمومی یعنی لوازمی که برای استفاده ی همه ی مردم ایجاد شده است. خانه های مسکونی جزو امکانات عمومی نیست.

پاسخنامه مطالعات اجتماعی چهارم درس سوم

۳۲- کدام یک از موارد زیر در جدول بودجه مشخص نمی شود؟

۱) پول تو جیبی

۲) پولی که خرج شده است.

۳) پولی که ذخیره شده است.

۴) پولی که می خواهیم به دست بیاوریم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

درآمدها، پس انداز و مخارج در جدول بودجه قرار می گیرند؛ ولی هدف گذاری برای کسب پول در آن قرار نمی گیرد.

۳۳- کدام گزینه از امکانات عمومی در شهر محسوب نمی شود؟

۱) ایستگاه تاکسی

۲) تلفن کارتی

۳) پارک

۴) ماشین پلیس

پاسخ: گزینه ی «۴» ماشین پلیس از امکانات عمومی نیست.

۳۴- کدام مورد صحیح است؟

۱) درآمد = هزینه + پس انداز

۲) هزینه = درآمد - پس انداز

۳) هزینه = درآمد + پس انداز

۴) پس انداز = هزینه + درآمد

پاسخ: گزینه ی «۱» درآمد، مجموع هزینه و پس انداز است.

۳۵- سهراب و مادرش، سال گذشته روی هم ۱۰ میلیون تومان به عنوان پس انداز به بانک سپردند، امسال به دلیل هزینه ی بیماری پدر سهراب، مادر سهراب ۳ میلیون تومان و خود سهراب ۴ میلیون تومان از بانک برداشت کردند. چقدر از پس انداز سال گذشته ی آن ها باقی مانده است؟

۱) ۳ میلیون تومان

۲) ۴ میلیون تومان

۳) ۷ میلیون تومان

۴) ۸ میلیون تومان

پاسخ: گزینه ی «۱» باقی مانده ی پس انداز سال گذشته ی سهراب و مادرش، سه میلیون تومان بوده است.

دشوار

۳۶- چند مورد از امکانات زیر جزو امکانات عمومی محله به حساب می آیند؟

- الف، ایستگاه اتوبوس ب، باجه تلفن پ، عابر بانک ت، خشک شویی
- ث، سوپر مارکت ج، نانوايي
- ۱، ۴ مورد ۲، ۵ مورد ۳، ۳ مورد ۴، ۶ مورد

پاسخ: گزینه ی «۴»

همه موارد نوشته شده از امکانات عمومی محله به حساب می آیند.

۳۷- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) هزینه یعنی پولی که برای خرید کالاهای مورد نیاز خرج می کنیم.
- ۲) درآمد یعنی پولی که برای انجام دادن کاری به دست می آوریم.
- ۳) پس انداز مقدار پولی را که به دست آوردیم برای زمانی که به آن نیاز داریم، نگه داریم و خرج نکنیم.
- ۴) به جدولی که در آن ساعات کاری و اقلام خریداری شده را نشان می دهد جدول بودجه می گوییم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

به جدولی که در آن درآمد هزینه و پس انداز نشان داده شده است، جدول بودجه می گوییم.

۳۸- مریم در ماه آبان هفته ای ۶۰۰۰ تومان از مادرش پول توجیبی می گیرد. او در پایان ماه برای تهیه ی وسایل کاردستی در پایان ماه ۱۰۰۰۰ تومان از مادرش گرفته است. اگر مریم در پایان ماه ۱۴۰۰۰ تومان خرج کرده باشد، درآمد و پس انداز او به ترتیب از راست به چپ چند تومان بوده است؟

هزینه	درآمد	
۱۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته ی اول
۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته ی دوم
۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	هفته ی سوم
۳۰۰۰۰	۲۵۰۰۰	هفته ی چهارم
۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	هفته ی پنجم

- ۱) ۲ هفته ۲) ۳ هفته
- ۲) ۴ هفته ۴) ۵ هفته

پاسخ: گزینه ی «۴»

ابتدا ستون مربوط به پس انداز را ایجاد می کنیم. عرفان زمانی می تواند توپ را بخرد که پس انداز او ۵۰۰۰۰ تومان یا بیشتر شود. باتوجه به جدول زیر پس انداز او پس از ۵ هفته ۵۵۰۰۰ می شود.

پس انداز کل	
۱۵۰۰۰	هفته اول
$۱۵۰۰۰ + ۲۰۰۰۰ = ۳۵۰۰۰$	هفته دوم
$۳۵۰۰۰ + ۱۰۰۰۰ = ۴۵۰۰۰$	هفته سوم
$۴۵۰۰۰ - ۵۰۰۰ = ۴۰۰۰۰$	هفته چهارم
$۴۰۰۰۰ + ۱۵۰۰۰ = ۵۵۰۰۰$	هفته پنجم

۳۹- مریم در ماه آبان هفته ای ۶۰۰۰ تومان از مادرش پول توجیبی میگیرد. او در پایان ماه برای تهیه ی وسایل کاردستی در پایان ماه ۱۰۰۰۰ تومان از مادرش گرفته است. اگر مریم در پایان ماه ۱۴۰۰۰ تومان خرج کرده باشد، درآمد و پس انداز او به ترتیب از راست به چپ چند تومان بوده است؟

- ۱) ۱۴۰۰۰ - ۷۰۰۰۰ (۲) ۲۰۰۰۰ - ۳۴۰۰۰ (۳) ۱۰۰۰۰ - ۶۰۰۰۰ (۴) ۱۴۰۰۰ - ۱۰۰۰۰

پاسخ: گزینه ی «۲» هر ماه ۴ هفته دارد. مریم در ماه آبان ۲۴۰۰۰ تومان از مادرش پول توجیبی گرفته است.

$$4 \times 6000 = 24000 \Rightarrow \text{تومان درآمد مریم}$$

پس انداز = هزینه - درآمد

۴۰- چه تعداد از موارد زیر، جزو امکانات عمومی به شمار می روند؟

«عابر بانک - وسایل بازی در پارک - تلفن های کارتی سطح شهر - پارکینگ هر خانه»

- ۱) یک (۲) سه (۳) دو (۴) چهار

پاسخ: گزینه ی «۲»

امکانات عمومی، امکاناتی هستند که برای استفاده ی همه ی مردم ایجاد شده اند. پارکینگ هر خانه متعلق به افراد همان خانه است و همه ی مردم حق استفاده از آن را ندارند، ولی سایر موارد جزو امکانات عمومی محسوب می شوند.

۴۱- پدر علی ماه گذشته با کار کردن در یک کارخانه، یک میلیون تومان حقوق گرفت و ۳۰۰ هزار تومان از این پول خرج اجاره خانه شد و ۲۰۰ هزار تومان دیگر خرج خرید وسایل مورد نیاز منزل شد. درآمد پدر علی در ماه گذشته چقدر بوده است؟

(۱) ۳۰۰ هزار تومان (۲) ۲۰۰ هزار تومان (۳) یک میلیون تومان (۴) ۵۰۰ هزار تومان

پاسخ: گزینه ی «۳» درآمد یعنی پولی که از راه کار کردن به دست می آید.

الوند قلله افتخار آموزش